

Югозападен университет „Неофит Рилски”- Благоевград

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Стоян Огнянов Киров

член на научно жури в конкурс за присъждане на образователно-научна степен „доктор” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (социално културна сфера)

Автор на дисертационния труд: **Боряна Григорова Димитрова**

Тема на дисертационния труд: **„Система за качество на валидирането в професионалните гимназии”**

Основание за написване на становището: Заповед № 2365 от 06.10.2016г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ –гр. Благоевград

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният за оценка от Боряна Григорова Димитрова дисертационен труд е структуриран във въведение, три глави, заключение, използвана литература и приложения. С уводната част докторантът е обосновал актуалността и значимостта на темата. Формулирал е изследователската теза и е определил целта, обекта, предмета, задачите, методите, ограниченията и затрудненията при изследването, както и основните информационни източници.

Трите глави на дисертационния труд представят същността на изследването в теоретичен и методологически аспект и завършват с апробиране системата за качество на валидирането в професионалните гимназии и извеждане на препоръки по отношение на самооценяването на качеството и по-нататъшно развитие на валидирането.

В заключението се обобщава, че е осъществена основната цел на дисертационния труд. Предложената система е апробирана и резултатите от апробирането ѝ са положителни. Системата повишава адаптивността, ефективността и иновативността на професионалните гимназии, които я прилагат.

Мнението ми е, че тази структура осигурява необходимата логическа обвързаност между компонентите на дисертационния труд и способства за постигането на цялостност и завършеност на проведеното изследване.

Дисертационният труд е с обем от 220 страници основен текст, в които са включени 58 фигури и 3 таблици; представената библиографска справка с цитираната литература обхваща 188 източника, от които на кирилица – 76 и 86 на латиница. Използвани са и 25 интернет адреса. Цитиранията са коректни – под черта, съгласно установените стандарти. Към дисертационния труд има 10 приложения в обем от 127 страници

Считам, че в този си обем тематиката на дисертационния труд добива завършеност, като са обхванати теоретичните, методологическите и приложните въпроси на проведеното от докторанта изследване.

Дисертационният труд, представен от Боряна Григорова Димитрова е посветен на актуална и значима тема за наличието на квалифицирани работници, изграждането на които се простира извън границите на формалното образование и обхваща знания и умения придобити по неформален или самостоятелен начин.

Считам, че тезата, предмета, обекта, целта и задачите на изследването очертават ясно насоките на изследователските търсения на докторанта като определят начините на протичане на този процес. Подбраният от докторанта методологически инструментариум се подчинява на определено вътрешно взаимодействие. Може да се приеме, че приложената съвкупност от методи и подходи съответства на спецификата на обекта и предмета на изследване

Оценка на научните и практически резултати на дисертационния труд

Глава първа обхваща теоретично-методологичните въпроси на валидирането и управлението на неговото качество. На основата на литературния преглед е направен опит за характеризиране на валидирането като процес на признаване на компетенции чрез извеждане на неговите фази и условия за прилагане. В резултат от анализа в първа глава са направени конкретни изводи.

В глава втора са посочени основни изисквания за създаване на Система за осигуряване качество на валидирането заложи в Наръчника за валидиране на професионална квалификация, придобита чрез неформално и самостоятелно учене. В края на главата са формулирани изводи, които установяват изградена Система за качество на

валидирането в Конкретна професионална гимназия и разработени образци на документи.

Трета глава включва апробиране системата за качество на валидирането в професионалните гимназии и резултатите от апробирането на системата за осигуряване качество на валидирането в ПГ „Иван Илиев” – гр. Благоевград и в други професионални гимназии. Като резултат от анализа в трета глава са направени и редица изводи.

В заключението се обобщават постигнатите резултати и са представени в синтезиран вид основните изводи от изследването на приложената Система за осигуряване качество на валидирането и усъвършенстване процеса на валидиране в професионалните гимназии.

Оценка на публикациите по дисертацията

За участието си в процедурата Боряна Григорова Димитрова е представила 6 публикации - 3 статии по темата на дисертационния труд и 3 доклада на международни конференции.

Оценка на автореферата

По процедурата е представен автореферат в обем от 40 страници печатан текст, формат А5. Последователно са представени структурата и съдържанието на дисертационния труд, справката за приносите, насоките за бъдеща работа и списъка с публикациите.

Изложението в автореферата е съобразено с логиката на изследване в дисертационния труд и го възпроизвежда достоверно.

Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

В представения от кандидата Боряна Григорова Димитрова дисертационен труд на тема: „Система за качество на валидирането в професионалните гимназии”, могат да се открият следните научно-теоретични и практико-приложни приноси:

Научно-теоретични приноси:

- Разкрити са същността, особеностите и значението на валидирането и системите за управление на качеството на Професионалното образование и обучение в

професионалните гимназии на базата на задълбочен анализ на теоретичните постановки.

- Изготвен е авторски вариант на система за осигуряване качество на валидирането за нуждите на ПГИ „Иван Илиев“ – Благоевград, в съответствие с изискванията на „Наръчник за валидиране на професионална квалификация, придобита чрез неформално и самостоятелно учене“.

Практико-приложни приноси:

- Апробирана е системата за осигуряване качество на валидирането в ПГИ „Иван Илиев“ – Благоевград, която показва положителни резултати. Дефинирани са критериите за отбелязване на постиженията и добрите практики в хода на валидирането, наред с което са установени и е направена подробна характеристика и на слабостите, в резултат на което са изведени конкретни препоръки и приоритети за следващо самооценяване.

- Установени са, в резултат на апробирането, предимствата на разработената система за осигуряване качество на валидирането, като това, че е лесно приложима, максимално олекотена и позволява сравнително бързо да се направи самооценка на качеството на валидиране и да се изведат критичните пропуски в процеса на валидиране в съответното училище, в резултат на което да се предложат мерки за коригиране и подобряване на качеството.

Така формулираните научни приноси на кандидата са дело на самостоятелни и целенасочени научни търсения и доразвиват в теоретичен и практически аспект съществуващото научно познание в сферата на иновациите и влиянието им върху професионалното образование и обучение, придобиването на необходимите компетенции за упражняване на определена професия

Критични бележки, допълващи и уточняващи въпроси

Дисертационния труд съдържа значителна по обем полезна информация и притежава достойнства на задълбочено научно изследване.

Въпреки това, бих препоръчал на докторанта да доразвие в по-нататъшно проучване въпросът за изграждането на квалифицирани работници притежаващи знания и умения придобити по неформален или самостоятелен начин извън границите на формалното образование в други страни.

На докторанта бих поставил следният въпрос:

1. Какви са ползите които дава на професионалните училища системата за качество на валидирането.

Заклучение

Дисертационният труд **„Система за качество на валидирането в професионалните гимназии”**, разработен от Боряна Григорова Димитрова, представлява завършено научно-практическо изследване на актуален за управленската теория и практика проблем. Той отговаря на изискванията, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. Авторът е демонстрирал богата теоретична подготовка в областта на професионалното образование и обучение и умения за провеждане на практически изследвания.

Това ми дава основание с пълна убеденост да предложа на членовете на Научното жури да присъдят на Боряна Григорова Димитрова образователната и научна степен "Доктор" по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (социално-културна сфера)

11.11.2016

Благоевград

Член на Научното жури:

(доц. д-р Стоян Огнянов Киров)